

Kommunal- og moderniseringsdepartementet
Postboks 8112 Dep
0032 Oslo

Vår dato 01.03.2016
Deres dato 17.12.2015
Vår referanse 273-38367
Deres referanse 15/4746-1

NHOs innspill til høringsforslag om nytt inntektssystem for kommunene

NHO viser til Kommunal- og moderniseringsdepartementets høringsbrev om forslag til nytt inntektssystem for kommunene. Nedenfor følger våre innspill i denne sammenheng.

Generelt

NHO støtter regjeringens ambisjon om å etablere robuste kommuner som møter både befolkningsvekst og behovet for en mer kompetent og effektiv kommunal sektor. Vi er derfor positive til en gjennomgang av inntektssystemet for kommunene som ses i sammenheng med kommunereformen.

Produktivitetskommisjonen slår i sin siste rapport fast at produktiviteten i offentlig sektor må opp for å unngå at finansieringsbyrden ikke hemmer verdiskapingen ellers i økonomien. Kommisjonen peker på bedre organisering av arbeidet som en sentral faktor for å øke produktivitetsutviklingen i offentlig sektor. Det er derfor avgjørende at den pågående kommunereformen munner ut i et betydelig antall færre kommuner enn i dag slik at en oppnår:

- Mer effektiv ressursbruk, bedre anvendelse av arbeidskraften lokalt og større muligheter til å prioritere det som er viktig for verdiskapingen.
- Mer effektiv arealbruk der større kommuner kan se boligutbygging, næringsområder og transportbehov i sammenheng.
- Bedre saksbehandling når kommunenes oppgaver blir stadig mer omfattende og komplekse. Det krever kapasitet og større fagmiljøer blant annet innen offentlige innkjøp.

Inntektssystemet må stimulere sammenslåinger

NHO vil i begrenset grad ha særskilt oppfatning om de enkelte delene av inntektssystemet for kommunene. Det er likevel våre klare oppfatning at systemet er uoversiktlig og er de facto brems for en nødvendig kommunereform.

Vår holdning er at et fremtidig inntektssystem og ulike tilskudd må gi bedre grunnlag for å stimulere til kommunesammenslåinger, og i større grad innrettes for å kompensere for

de faktiske endringene i den demografiske utviklingen og antall innbyggere i en kommune. Vi mener derfor at en modell som skiller mellom frivillige og ufrivillige smådriftsulempes gir en god innretning av den kompensasjon som bør påregnes gjennom inntektssystemet, men stiller spørsmålsteget ved at dette kun skal gjelde smådriftsulempes på kommunenivå og ikke på tjenestenivå. Ufrivillige smådriftsulempes som f.eks. reiseavstand og bosettingsstruktur vil kunne endre seg over tid etter hvert som infrastruktur og transportsystemer bygges ut og bedres, og befolkningen konsentreres rundt lokale og regionale sentra. Etter NHOs syn er dette forhold som også kan påvirkes av kommunene i kraft av kommunenes plan- og reguleringsplaner. Vi støtter en jevnlig evaluering av disse ulempene og hvilken økonomisk uttelling en kan påregne.

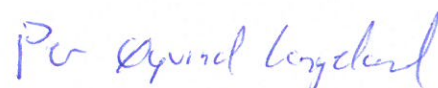
Samtidig viser vi til Produktivetskomisjonens første rapport som pekte på at en kommunereform er særlig viktig for bedre planlegging og koordinering i byområder som i dag preges av en fragmentert kommunestruktur. Etter vår forståelse er endringene i inntektssystemet særlig rettet mot de aller minste kommunene. Vår erfaring er at det er opplittede forvaltningsområder som særlig hemmer vekst og utvikling og har det største potensialet for mer effektiv drift.

Vi ber Regjeringen derfor også se nærmere på hvilke grep og tiltak som også bidrar til fortgang i kommunereformen i mer sentrale områder og byregioner.

Vennlig hilsen
NÆRINGSLIVETS HOVEDORGANISASJON
Område næringspolitikk

Ingebjørg Harto
Direktør

Per Øyvind Langeland
Avdelingsdirektør